

Examen VWO

2024

tijdvak 1
woensdag 29 mei
13.30 - 16.00 uur

Turks

Bij dit examen horen een bijlage en een antwoordblad.

Beantwoord alle vragen op het antwoordblad.

Dit examen bestaat uit 43 vragen.

Voor dit examen zijn maximaal 51 punten te behalen.

Voor elk vraagnummer staat hoeveel punten met een goed antwoord behaald kunnen worden.

Geef niet meer antwoorden (zinnen, redenen, voorbeelden e.d.) dan er worden gevraagd. Als er bijvoorbeeld één zin wordt gevraagd en je antwoordt met meer dan één zin, dan wordt alleen de eerste zin in de beoordeling meegeteld.

Let op: beantwoord een open vraag altijd in het Nederlands, behalve als het anders is aangegeven. Als je in het Turks antwoordt, levert dat 0 punten op.

Tekst 1 Karikatürler

- 1p 1 Her iki karikatürdeki karakterlerin ortak özelliği nedir?
- A içe dönük olması
 - B kıskanç olması
 - C narsist olması
 - D ön yargılı olması
 - E pesimist olması

Tekst 2 Derviş Kaşıkları

- 1p 2 Derviş'in vermeye çalıştığı mesajı aşağıdakilerden hangisi özetler?
- A Yaşam masalında kahraman, cesur kişilerdir.
 - B Yaşam pazarında alan değil, veren kazançlıdır.
 - C Yaşam sahnesinde zafer, birçok rolü oynuyor.
 - D Yaşam sofrasında hepimiz geçici misafirleriz.

Tekst 3 Karadeniz Bölgesinde Gezilecek Yerler

In de inleiding worden zes redenen genoemd waarom het Zwarte Zee gebied heel vaak bezocht wordt door mensen.

- 2p 3 Noteer twee van deze redenen.
- 1p 4 Wat is de reden dat het Abant-meer beschermd moet worden?
Noteer deze reden.
Je mag in het Turks antwoorden.
- 1p 5 Abant Gölü'nde hangi aktivite yapılabilir?
- A bal tadımı
 - B balık tutma
 - C gün batımını izleme
 - D mağara ziyareti
 - E su kayağı
- 1p 6 Karadeniz'de yalnızca Trabzon ilini ziyaret eden bir kişi aşağıdaki yerlerden hangisine gitme imkânına sahiptir?
- A Abant Gölü
 - B Anzer Yaylası
 - C Çal Mağarası
 - D Ladik Gölü

- 2p 7 Zijn de onderstaande beweringen over de bezienswaardigheden in het Zwarte Zee gebied juist of onjuist volgens de tekst?
Noteer 'juist' of 'onjuist' achter elk nummer op het antwoordblad.
- 1 Voor een avontuurlijke activiteit ga je naar het Anzer-Plateau.
 - 2 De grotten van Çal zijn geschikt voor gezondheidstoerisme.
 - 3 Het meer Ladik is een beschermd natuurgebied omdat er veengrond is.
 - 4 Plaatselijke delicatessen kunnen in het Sumela-klooster geproefd worden.

Tekst 4 Çiçek Çocuklar

“Bir dönemin gençliğine ve siyasi düşüncesine yön veren hippiler, ‘Çiçek Çocuklar’ lakaplarıyla ünlendiler.” (aline 1)
Er zijn twee geruchten over hoe de hippies deze bijnaam hebben gekregen.

- 2p 8 Noteer deze twee geruchten.
Je mag in het Turks antwoorden.
- 1p 9 Aşağıdakilerden hangisi ikinci paragraftaki boşluk için uygundur?
A acı çekmeden zaferin mümkün olmayacağını
B barış için önce savaşın gerektiğini
C her güzelliğin altında iyilik olmadığını
D sorunların barış ve sevgiyle çözülebileceğini
- 1p 10 Woodstock Festivali'nin Çiçek Çocuklar için önemini aşağıdakilerden hangisi özetler?
Woodstock Festivali onları buluşturarak
A hedefleri için plan yapmalarına zemin hazırlamıştır.
B ideolojilerini müzisyenlere tanıtmaya fırsatı vermiştir.
C önem verdikleri konulara odaklanmalarını sağlamıştır.
- 1p 11 Dördüncü paragraf Çiçek Çocuklar ile ilgili olarak neyi vurgular?
A aralarındaki fikir ayrılıklarını
B sanatsal yönlerini
C sıra dışı giyim stillerini
D yaşam tarzlarını
- 1p 12 Aşağıdaki cümlelerin hangisi Çiçek Çocuklar'ın durumundaki çelişkiye bir örnektir?
A “... var olan her şeyde özgürlüğe inanıyorlardı.” (1. paragraf)
B “Tüm kuralları, yetkileri, savaşı ... reddediyorlardı. (4. paragraf)
C “.. eşyaları satarak seyahat etmeye başladılar.” (5. paragraf)
D “Onlara göre ... ve hiçbir şeyleri yoktu.” (6. paragraf)

- 1p 13 Altıncı paragraf aşağıdakilerden hangisini vurgular?
A Çiçek Çocuklar'ın bilinmeyen projelerini
B Çiçek Çocuklar'ın kuralları nasıl belirlediğini
C hippie akımının olumsuz yönlerini
D hippie olmak için nelerin gerektiğini

Tekst 5 Leyleklerin Uzun Göç Yolculuğu

- 1p 14 Parçanın giriş bölümünde yer alan 'köprü' sözcüğü aşağıdakilerden hangisine gönderme yapıyor?
A medeni yaşam ve uygarlığa
B mevsim çeşitliliği ve etkileşime
C yer değişimi ve kültür etkileşimine
D zaman ve aile yapısının değişimine
- 1p 15 Aşağıdakilerden hangisi ikinci paragraftaki boşluk için uygundur?
A Aksi durumda
B Bu sayede
C Buna rağmen
D Bunun yanı sıra
- 1p 16 Waarom trekken ooievaars via het land op volgens alinea 2?
- 1p 17 Üçüncü paragrafa göre aşağıdakilerden hangisi doğrudur?
Göçmen kuşların sahip oldukları biyolojik pusulalar
A dünyanın manyetik alanı üzerinde etkilidir.
B göç ettikçe kazanılan bir yetenektir.
C her koşulda yönlerini bulabilmelerini sağlar.
D kuşların koku yeteneklerini artıran bir etkendir.
- 1p 18 Aşağıdakilerden hangisi dördüncü paragraftaki boşluk için uygundur?
A ancak
B ayrıca
C neyse ki
D öyle ki

Tekst 6 Dijital Tembellik

- 1p 19 "Bu cihazlar sayesinde tasarruf ediyoruz." (2. paragraf)
Yazarın sözünü ettiği tasarruf aşağıdakilerden hangisidir?
A dürtüsel alışveriş yapmaktan
B nakit ödemelerden
C online ödemelerden
D zaman israfından

- 1p 20 Üçüncü ve dördüncü paragraflar arasındaki ilişkiyi aşağıdakilerden hangisi özetler?
Üçüncü paragraf
A sorunla ilgili eleştirileri, dördüncü ise çözüm taleplerini verir.
B sorunla ilgili ortak, dördüncü ise zıt görüşleri belirtir.
C sorunun çözümünü, dördüncü ise kaynağını vurgular.
D sorunun tanımını, dördüncüsü ise analizini açıklar.
- 2p 21 Zijn de onderstaande beweringen over het effect van internet op het geheugen juist of onjuist volgens alinea 5 en 6?
Noteer 'juist' of 'onjuist' achter elk nummer op het antwoordblad.
1 Door herhaling wordt informatie opgeslagen in het kortetermijngeheugen.
2 Wanneer internet als verlengstuk van het brein wordt gebruikt, wordt het geheugen slechter.
3 Er zijn oplossingen voor de negatieve effecten van internet op het geheugen.
4 Door een digitale detox wordt duidelijk wat echt belangrijk is in het leven.
- "Düşünülen şeyler ... insanın düşüncesini aktif ve reaktif tutmasını önler."
(7. paragraf)
- 1p 22 Sokrates'in bu sözlerle vurgulamak istediği düşünceyi aşağıdakilerden hangisi özetler?
Yazı,
A güven duygusu verdiği için bilgiyi akılda tutmayı engeller.
B kişinin kendi içinde çözemedikleriyle başa çıkmasına yardım eder.
C sözle kıyaslanamaz; söz uçup gider ama yazı kalıcıdır.
D yaşanan duygusal süreçleri hatırlattığından üzücü sonuçlar verebilir.

Tekst 7 Dedikodunun Evrimsel Kökenleri

- 1p 23 Yazar birinci paragrafta parçanın konusuna nasıl giriş yapar?
A konunun olumlu yanlarını göstererek
B konunun yanlış algılandığına değinerek
C konuya ilgisiz kalan kültürleri eleştirerek
D konuyla ilgili yaklaşımları destekleyerek
- 1p 24 İkinci paragrafta dedikodunun hangi işlevleri vurgulanır?
A bilgi alışverişi ve sosyal öğrenme
B bilgi kirliliği ve zaman kaybı
C ilişkiye saygı ve hoşgörülü bakış açısı
D ilişkiyi zedeleme ve güveni sarsma

- 1p 25 Üçüncü ve dördüncü paragraflar arasındaki ilişkiyi aşağıdakilerden hangisi özetler?
Üçüncü paragraf dedikodunun
A hayal gücünü, dördüncü ise yaratıcılığı geliştirdiğini belirtir.
B ön yargılardan, dördüncü ise güvensizlikten oluştuğunu açıklar.
C sosyal ortamlara, dördüncü ise kişiliğe zarar verdiğini vurgular.
D toplumu biçimlendirdiğini, dördüncü ise kökenini anlatır.
- 1p 26 Aşağıdakilerden hangisi dördüncü paragraftaki boşluk için uygundur?
A birlik olma davranışıdır
B dış görünüme verilen önemdir
C ilkeliğin belirtisidir
D kıskançlık eğilimidir
- 1p 27 Yazar, konuyu aşağıdakilerden hangisiyle sonuca bağlar?
A dedikoduya eleştirel bakan kişileri değerlendirerek
B dedikoduyla başa çıkabilme konusunda tavsiyede bulunarak
C farklı açıklamalarla dedikodunun etkisi hakkında özet vererek
D yeni bilgilerle dedikodunun tehlikelerini vurgulayarak

Tekst 8 'Bu Ders, Modern Dünyanın Gerekliliği'

- 1p 28 Birinci paragrafta göre Evrim Kuran neden ders vermek istemiştir?
A fikir özgürlüğünü yaymak için
B gençlerin ihtiyacını karşılamak için
C nesil farkını ortaya koymak için
D yasak konuları belirlemek için
- 1p 29 İkinci ve dördüncü paragraflar arasındaki ilişki nedir?
İkinci paragrafta
A alınan destekler dördüncüde engellemeler belirtilmektedir.
B eleştiri yapılırken dördüncüde övgü yapılmaktadır.
C uyarı söz konusuken dördüncüde değerlendirme yapılmaktadır.
D zorluklar belirtilirken dördüncüde kolaylıklar anlatılmaktadır.
- 1p 30 Aşağıdakilerden hangisi üçüncü paragraftaki boşluk için uygundur?
A çözümlenmeleri
B önerileri
C ön yargıları
D öz eleştirileri

Tekst 9 Dünya Kùltürünü Şekillendiren Beş Ülke

- 1p 31 Parçaya göre İtalya ile ilgili olarak aşağıdaki çıkarımlardan hangisi doğrudur?
A Güzellikler ayrıntılarda gizlidir.
B Her şeyin en pahalısı daha kalitelidir.
C Yöresel gıdaların yerini hiçbir şey dolduramaz.
- 1p 32 Parçaya göre Fransa ile İspanya arasındaki ortak nokta aşağıdakilerden hangisidir?
A sanatın toplumsal yaşamdaki yeri
B toplumsal ilişkilerin vazgeçilmezliği
C yabancı bir dil kullanma isteksizliği
D yemeklerinin dünya çapında ödül alması
- 1p 33 Beşinci paragrafta Frank Sinatra New York City için söylediği "... her yerde başarırım." ifadesiyle aşağıdakilerden hangisini vurgulamaktadır?
A insanlara olan güvenini ve inancını
B şehirdeki herkesin desteklediğini
C tempolu şehir hayatının yorgunluğu
D yaşam koşullarının ağırlığını
- 1p 34 Yazarın İngilizlerle ilgili olarak yaptığı uyarı nedir?
A İngilizler her şeyi yüzünüze doğrudan söyleyebilir.
B İngilizlerin dolaylı ifadelerini dikkate almak gerek.
C İngiltere'de sanatçılar değer görmek için hak aramalıdır.
D İngiltere'de yabancıların iş bulması zor olur.

Tekst 10 NASA Hakkında İlginç Bilgiler

- De uitvindingen van NASA zijn het gevolg van diverse transformaties van voorwerpen.
- 2p 35 Welke twee andere voorwerpen behalve lenzen heeft NASA gebruikt voor deze transformaties volgens de tekst?
- 1p 36 Aşağıdakilerden hangisi üçüncü paragraftaki boşluk için uygundur?
A düşüncesini reddetmiş
B fikrini kanıtlamış
C iddialarını yok saymış
D ihtimalini düşünmüş

- 1p 37 NASA'ya açılan ilk davanın sebebini aşağıdakilerden hangisi özetler?
Mars'ın
- A insanlığın malı olduğu görüşü
 - B miras olduğu şeklindeki iddiası
 - C üzerine inen aracın park ücreti
 - D verdiği hasarın tazminat davası
- 1p 38 Beşinci paragrafa uygun alt başlık aşağıdakilerden hangisidir?
- A Uzay gezilerinde konaklama imkânı sundu
 - B Uzay seyahatlerinin avantajlarını açıkladı
 - C Uzay turizminin kapılarını açtı
 - D Uzay yolculuklarının maliyetini düşürdü
- 2p 39 Zijn de onderstaande beweringen over alinea 6 en 7 juist of onjuist?
Noteer 'juist' of 'onjuist' achter elk nummer op het antwoordblad.
- 1 NASA heeft bewezen dat ruimte effect heeft op menselijke fysieke kenmerken.
 - 2 NASA deed experimenten met verschillende tweelingen om objectief te kunnen blijven.
 - 3 NASA vraagt commerciële ruimtebedrijven ruimtestations te ontwikkelen.
 - 4 NASA heeft een ruimtestation gebouwd dat vanaf de aarde waarneembaar is.

Tekst 11 Öğrenci Dostu Şehirler

Lees eerst de opgaven voordat je naar de tekst gaat.

Je bent van plan om in Turkije Toerisme Management te studeren. Tijdens je studie wil je ook graag werken.

- 2p 40 Welke twee steden zijn geschikt voor jou volgens de tekst?
Noteer de namen van deze twee steden.

Je wilt verder in Turkije studeren. Je wilt graag studiefinanciering ontvangen en je thuis voelen.

- 1p 41 Welke stad is geschikt voor jou volgens de tekst?
Noteer de naam van deze stad.

Tekst 12 Eğitim Dünyasının 'En'leri

Lees eerst de opgaven voordat je naar de tekst gaat.

Voor een schoolproject doe je een onderzoek naar de veiligste en onveiligste scholen van de wereld.

- 2p **42** Noteer de twee alinea's waar de veiligste en onveiligste school staan.

Je bent lid van de 'Vereniging Beter Onderwijs' en je hebt een opdracht gekregen om de kwaliteit van het onderwijs te verbeteren.

- 1p **43** Bij welke school kunnen leerlingen hun studiekeuzes zelf maken?
Noteer het alinea-nummer waar deze school in genoemd wordt.

Bronvermelding

Een opsomming van de in dit examen gebruikte bronnen, zoals teksten en afbeeldingen, is te vinden in het bij dit examen behorende correctievoorschrift.